

Východočeské muzeum v Pardubicích

MUZEUM

pro školy

nabídka výukových programů
na 1. pololetí školního roku 2022/2023

DEJ SI POZOR NA ZUBRA

Termín a místo konání: celoroční program v historické expozici Pardubice – příběh města

Víte, jak se pozná velký příběh? I když ho někdo dovypráví, tak příběh stále žije. Legenda o zubroví taková je. Během programu zažijete vyprávění o velké odvaze Vojtěcha. Zjistíte, jak se to stalo, že zubr je erbovním znakem Pernštejnů.

Cílová skupina: MŠ a 1. stupeň ZŠ / **délka:** 60 min.

Vzdělávací oblast: Dítě a svět, Dítě a společnost, Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost

Klíčová slova: legenda, zubr, příběh, odvaha, erbovní znak, Pernštejnové

Výstupy – žák: díky aktivnímu zapojení do příběhu prožije nelehký lov zubra, zjistí, zda má odvahu a sílu, důležitá bude i spolupráce s kamarády, pochopí pojem legenda, erbovní znak, naučí se orientaci v části expozice

OSOBNOSTI PARDUBIC ANEB KDO BYL KDO

Termín a místo konání: celoroční program v historické expozici Pardubice – příběh města

Historie Pardubic, to je řada malých i velkých příběhů. Jeden takový příběh tvoří osudy lidí, kteří tady žili nebo žijí. Jak se otisky do dějin města životy arcibiskupa Arnošta z Pardubic nebo pánů z Pernštejna? Jak je ovlivnil stavitel a projektant Jan Perner a letec Jan Kašpar? Přijďte to zjistit.

Cílová skupina: 4.–9. třída ZŠ, SŠ / **délka:** 60 min.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Etická výchova

Klíčová slova: Arnošt z Pardubic, Vojtěch z Pernštejna, Jan Kašpar, Jan Perner, bratřenci Veverkové, Vincenc Chomrák, Evžen Čihák, baron Artur Kraus

Výstupy – žák: vyzkouší si orientaci v expozici, zjistí nové poznatky a informace o zajímavých osobnostech Pardubic, zorientuje se v oblastech, ve kterých osobnosti vynikaly, pochopí, že i on sám se může něčím proslavit

CESTA DO PRAVĚKU

Termín a místo konání: celoroční program v archeologické expozici Proti proudu času

Už jste byli v archeologické expozici? Vydáme se na dobrodružnou cestu od lovců a sběračů přes dobu bronzovou po vládu Keltů. Dozvíte se o životě lovců mamutů nebo pohřebních rituálech, obtěžkáte avarskou šavli a zjistíte, v čem se nám tehdejší lidé podobali a v čem byli jiní.

Cílová skupina: 5.–9. třída ZŠ, SŠ / **délka:** 60 min.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět, Člověk a společnost

Klíčová slova: lovcí a sběrači, doba kamenná, neolit, lid popelnicových polí, doba bronzová

Výstupy – žák: seznámí se s archeologickými nálezy a historií oblasti Pardubicka, najde odpovědi na otázky, co řešili lidé dříve a dnes, zároveň pochopí význam historie pro současnost

DETEKTIV TLAPKA HLEDÁ VÝZNAČNÉ BUDOVY V PARDUBICÍCH

Termín a místo konání: celoroční program v historické expozici Pardubice – příběh města

Staňte se pomocníky detektiva Tlapky a pomozte mu prostřednictvím stop zanechaných na starých fotografiích budov najít a ochránit před zloději ztracený předmět nebo místo. Dozvíte se tak nové informace o názvech, využití a umístění některých známých budov v Pardubicích a vyzkoušíte si práci s mapou a schopnost zorientovat se ve městě.

Cílová skupina: 4.–5. třída ZŠ / **délka:** 60 min.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět, Člověk a společnost

Klíčová slova: mapa města, orientace ve městě, záhady, rozluštění tajemství, historie města Pardubice, orientace v expozici

Výstupy – žák: naučí se orientovat v expozici, pozná nové názvy, využití a umístění známých budov ve městě, vyzkouší si práci s mapou a spolupráci ve skupinách

KRÁSA SKLA NEJEN SKRZE KRASOHLED

Termín a místo konání: celoroční program v expozici moderního skla S.K.L.E.M. – SVĚT KRÁSY, LEHKOSTI, ELEGANCE, MAGIE

Zapojte všech pět smyslů a poznejte sklo. Zjistíte tak nejen krásu skla odhalitelnou očima, ale také chuť, zvuky a vůni skla! Program je pojatý formou prožitkové pedagogiky, tedy i naši nejmenší návštěvníci si dokážou poradit s úkoly, spojit si pocity a vzpomínky z návštěvy muzea s určitým předmětem a tvarem a tím si je lépe zapamatovat.

Skutečné exponáty pak budou inspirací pro výrobu vlastního krasohledu nebo vitráže.

Cílová skupina: MŠ a 1. stupeň ZŠ / **délka:** 60 min.

Vzdělávací oblast: Dítě a svět, Dítě a společnost, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Umění a kultura

Klíčová slova: sklo, pět lidských smyslů, exponát, krasohled, vitráž

Výstupy – žák: pozná sklo za pomoci všech pěti smyslů, získá informace o moderním skle přímo v expozici a sám si vyzkouší vyrobit svůj vlastní exponát

ŽIVOST SKLA

Termín a místo konání: celoroční program v expozici moderního skla S.K.L.E.M. – SVĚT KRÁSY, LEHKOSTI, ELEGANCE, MAGIE

Vstupte do unikátního světa této hmoty. Sklo, potažmo vybrané exponáty pro vás budou představovat reálné ukázky, kde si ověříte některé fyzikální zákonitosti – např. lom světla, propustnost světla či jiné. Čeká vás i malý kvíz a několik hokusů pokusů.

Cílová skupina: 2. stupeň ZŠ a SŠ / **délka:** 60 min.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Umění a kultura

Klíčová slova: sklo, fyzikální vlastnosti, exponát, lom světla, propustnost světla

Výstupy – žák: seznámí se v reálném prostoru s některými fyzikálními jevy, které sklo definují, naučí se orientovat v expozici při vyhledávání odpovědí do znalostního kvízu

LIDÉ ODVEDLE NEOBVYKLÝ VÝLET DO SVĚTA LIDÍ S HENDIKEPEM

Termín a místo konání: 13. 6.–27. 10. 2022 ve výstavě Lidé odvedle, Kaňkův sál

Dokážete si představit, jaké to je žít s hendikepem? Interaktivně edukativní program nabízí nevšední pohled do světa lidí se zrakovým, sluchovým a tělesným postižením. Hravou formou žákům přibližuje život lidí s hendikepem prostřednictvím osobních zážitků. Ukáže jim, jak vypadá svět takových lidí, jak je možné různá postižení alespoň částečně kompenzovat a že i hendikepovaní lidé prožívají stejně šťastné a zajímavé okamžiky jako lidé zdraví. Během své neobvyklé cesty se žáci rovněž seznámí se zásadami správné komunikace s lidmi s postižením a dozví se, jak jim citlivě a přitom účinně nabídnout pomoc.

Cílová skupina: MŠ, ZŠ, SŠ / **délka:** 60–90 min.

Vzdělávací oblast: Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo, Dítě a ten druhý, Člověk a jeho svět, Člověk a zdraví, Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, Člověk a kultura, Člověk a svět práce

Klíčová slova: hendikep, komunikace, zdraví, smyslové vnímání

Výstupy – žák: vyzkouší si životní situace lidí s hendikepem, seznámí se s různými druhy postižení

TAJNÝ KRYT

Termín a místo konání: celoroční program v krytu CO

Vydejte se do tajného krytu vybudovaného v době studené války v zámeckém valu! V případě útoku nepřítele nebo zasažení města radioaktivním spadem mělo z jeho podzemních prostor krajské velitelství civilní obrany řídit záchranné práce. Na vlastní oči uvidíte, jak se lidé v takovém případě mohli z krytu dorozumívat s okolím, jak naftový generátor vyráběl elektrický proud a vyzkoušíte si, co obnášelo ručně udržovat v chodu filtraci vzduchu. V krytu je celoročně teplota mezi 12 až 15°C, nezapomeňte tedy na přiměřené oblečení.

Cílová skupina: 1. stupeň ZŠ, 2. stupeň ZŠ, SŠ / **délka:** 60 min.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost, Člověk a jeho svět

Klíčová slova: civilní obrana, podzemní kryt, studená válka, radioaktivita

Výstupy – žák: se seznámí s obdobím tzv. studené války, s významem civilní obrany a s úkoly, které mělo krajské velitelství zde v Pardubicích

SUPERHRDINOVÉ ANEB LEGENDY A POVĚSTI V PARDUBICÍCH

Termín a místo konání: celoroční program, trasa: zámecká brána, Příhrádek, Pernštýnská ulice, Pernštýnské náměstí

V Pardubicích na pověsti a legendy narazíte na každém kroku. Na speciální superhrdinskou procházku historickým centrem děti doprovodí dávní i současní, skuteční i smyšlení hrdinové. Budou vám vyprávět příběhy, které se staly, i ty, o kterých to s jistotou říci nemůžeme.

Cílová skupina: MŠ, 1. stupeň ZŠ, 2. stupeň ZŠ / **délka:** 60 min.

Vzdělávací oblast: Dítě a společnost, Dítě a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a jeho svět

Klíčová slova: hrdinství, legendy a pověsti, uhlíř Vojtěch, Jonáš a velryba, Hulk, Doctor Strange a další

Výstupy – žák: pozná osoby či bytosti s nadlidskými schopnostmi a velkou odvahou, které tu byly v dávné minulosti, dozví se, že superhrdinou mohl být svatý či světec, zároveň objeví jejich protějšky v dnešních komiksových nebo filmových hrdinech

O POKLAD SV. VÁCLAVA

Termín a místo konání: celoroční program v numismatické expozici Peníze si do hrobu nevezmeš

Představte si, že mince i bankovky nám mohou vyprávět příběhy – a ne ledajaké. Věděli jste třeba, že svatý Václav je odedávna ústřední postavou českých mincí? Nevěděli? Tak to s námi pojďte zjistit do nově otevřené numismatické expozice. Nejen, že se tu dozvíte spoustu zajímavých informací o vývoji naší měny, ale uvidíte také denárový poklad. A dokonce si můžete vyrazit vlastní minci!

Cílová skupina: 2. stupeň ZŠ, SŠ / **délka:** 60 min.

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost, Člověk a jeho svět

Klíčová slova: peníze, mince, poklad, sv. Václav, české země, lichva, denár

Výstupy – žák: získá základní vědomosti o sv. Václavu, svatováclavské legendě a její tradici v českých zemích a seznámí se s vývojovými etapami českých platidel v průběhu existence české státnosti

POKLADY PARDUBICKÉHO ZÁMKU

Termín a místo konání: celoroční program v numismatické expozici Peníze si do hrobu nevezmeš

Nejmenším návštěvníkům představíme dva z mnoha pokladů expozice – denárový poklad století z Chýstě a poklad pasáčka Jana. Vysvětlíme si pojem drahý kov, určíme si motivy mincí pokladu – ruka, kříž, Kristus, kostel, zorientujeme se na mapě. U pasáčka Jana si řekneme, jak bychom se zachovali my na místě Honzika (věkově stejný chlapec), povíme si o vlastnostech poctivost, skromnost a jejich protikladech.

Cílová skupina: MŠ, 1. třída ZŠ / **délka:** 75 min.

Vzdělávací oblast: Dítě a společnost, Dítě a svět, Člověk a společnost, Člověk a jeho svět

Klíčová slova: poklad, hodnota peněz, mince, zlato, stříbro, pokladnice, trezor, poctivost, chamtivost, skromnost

Výstupy – žák: seznámí se s pojmy poklad, hodnota peněz, tvary a znaky, které byly na mincích vyobrazeny, sám si vytvoří pokladničku

VYTVOŘ SI ERB A STAŇ SE RYTÍŘEM

Termín a místo konání: celoroční program v expozici a v pedagogickém ateliéru

Znáte jednotlivé části erbů? Nebo dokonce heraldické zákonitosti? Chcete se s těmito pojmy zábavnou, ale poučnou formou seznámit v prostředí pernštejského paláce? A co takhle umět si vyrobit dokonce svůj erb a ten neváhat použít v „boji“? Díky tomuto programu se žáci v autentickém prostředí zámeckého paláce seznámí se základy heraldiky pomocí výtvarných prostředků, storytellingu a hry.

Cílová skupina: 1. stupeň ZŠ, 2. stupeň ZŠ / **délka:** 60 min.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět, Člověk a společnost

Klíčová slova: erb, heraldika, legenda, rodové zvíře, Pernštejnové, rodová linie

Výstupy – žák: seznámí se s rodovou legendou Pernštejnů, vyzkouší si vytvořit svůj vlastní erb, ponoří se na krátkou chvíli do heraldických zákonitostí

OD GOTIKY PO RENESANCI

Termín a místo konání: od 27. 9. 2022 celoroční program v expozici Pernštejská rezidence

Rod Pernštejnů a pardubický zámek k sobě neodmyslitelně patří. Vraťte se s námi do minulosti a podívejte se, jak vypadal zámek v 15. a 16. století! Zjistíte, co se tenkrát dělo nejen na zámku, ale i v historickém jádru Pardubic. Mimo jiné se dozvíte, jaké prvky architektury byly v té době trendy. Víte co je iluzivní malba, lomený oblouk nebo sgrafito? Jakým způsobem architekt pracuje s perspektivou? Přijďte si zahrát na architektky!

Cílová skupina: 4. – 9. třída ZŠ / **délka:** 60 minut

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost, Člověk a jeho svět, Člověk a kultura

Klíčová slova: pardubický zámek, Pernštejnové, architektura, gotika, renesance

Výstupy – žák: seznámí se s historií pardubického zámku a rodem Pernštejnů, aktivně se zapojí do práce architekta a pozná základní architektonické pojmy

VOJENSTVÍ A OPEVNĚNÍ V DOBĚ PERNŠTEJNŮ

Termín a místo konání: od 27. 9. 2022 celoroční program v expozici Pernštejská rezidence

Tušíte, jak ohromná byla pernštejská zbrojnice v Pardubicích v polovině 16. století? Přijďte si ji prohlédnout, než ji Pernštejnové úplně rozprodají! Osaháte si tehdejší palné zbraně, jako jsou ručnice a hákovnice. Poznáte i zbraně chladné a vyzkoušíte si ochrannou zbroj. Jakým způsobem byste se vybavili do boje za svého panovníka? A jak sloužily Pernštejnům obranné valy? Vyzkoušejte, jací byste byli střelci!

Cílová skupina: 4. – 9. třída ZŠ / **délka:** 60 minut

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost, Člověk a jeho svět

Klíčová slova: Pernštejnové, renesance, válečnictví, zbrojnice, palné a chladné zbraně, obranné valy

Výstupy – žák: seznámí se s pernštejskou zbrojnicí, vyzkouší si manipulaci s ručnicí a hákovnicí

PŘIPRAVUJEME – SLEDUJTE: www.vcm.cz/pro-skoly KDY JSTE JE VIDĚLI NAPOSLEDY

Termín a místo konání: 16. 11. 2022 - 1. 10. 2023, výstavní sály v čp. 2

Příroda se mění stále rychlejším tempem. Přijďte odhalit, která zvířata a rostliny, donedávna hojná a široce rozšířená, ubývají, nebo jim dokonce hrozí vyhynutí. Poznáte i druhy, které jsou naopak invazivní nebo expanzivní.

Cílová skupina: MŠ, ZŠ, SŠ

O zařazení nových výukových programů Vás budeme informovat také e-mailem.

Výukové programy v muzeu probíhají od pondělí do pátku od 8:00 do 15:00 hodin

Objednávky provádějte nejméně týden předem elektronicky na www.vcm.cz/pro-skoly

Objednávku lze telefonicky nebo e-mailem zrušit nejpozději jeden den předem

Cena: MŠ 30 Kč / žák, ZŠ a SŠ 40 Kč / žák, 2 osoby pedagogického doprovodu zdarma

Pouze u programů Tajný kryt a „Superhrdinové“ je cena 60 Kč / žák a max. počet žáků na program 20

Počet žáků: max. 30 žáků

Více informací: www.vcm.cz/pro-skoly

Kontaktní osoby:

Mgr. Monika Kabešová, 737 151 543

Mgr. Lucie Dočekalová, 601 693 160

email: edukace@vcm.cz

Zřizovatelem
Východočeského muzea
je Pardubický kraj